

Strategisk tema: Strategisk prosess

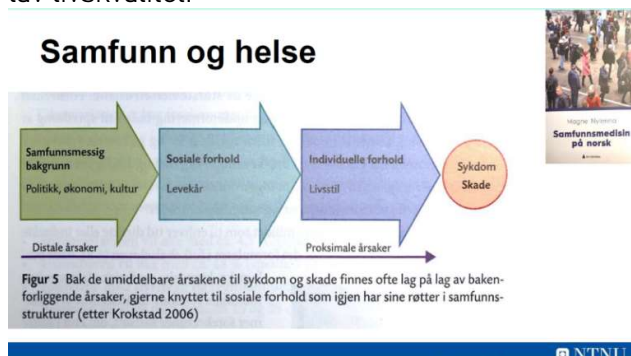
For å skape en tydeligere ramme for strategiarbeidet må vi forstå vår største strategiske utfordring. Vi har formulert den strategiske utfordringen gjennom å koble vår visjon til hvordan de unge har det i dag. Dette ønsker vi skal danne grunnlaget for strategiarbeidet til Sit mot styrets strategisamling i juni 2023:

Unge mennesker opplever i økende grad dårlig livskvalitet.

Hvordan kan vi skape rom for meningsfulle studentliv i våre tjenester og i samarbeid med andre?

Sosial Bærekraft

Den strategiske utfordringen setter en tydelig retning for neste strategiperiode. Vårt samfunnsoppdrag stiller oss som samskipnad ovenfor et stort ansvar, vi har en viktig rolle som samfunnsaktør og som pådriver for å bidra til positiv endring i de samfunnsstrukturer og sosiale forhold som er bakenforliggende den strategiske utfordringen. Folkehelsealliansen i Trøndelag i regi av Steinar Krokstad er en av flere viktige fagmiljø innen folkehelse som har bidratt til å skape bevissthet rundt relasjonen mellom lav livskvalitet og bakenforliggende samfunnsstrukturer. Det har blitt tydelig at dagens unge ikke er en snøfnuggenerasjon, vi har skapt et samfunn som i økende grad skaper unge med lav livskvalitet.

Fra forbruker til aktiv samfunnsborger

For å oppnå sosial bærekraft er det viktig å transformere samfunnsplanlegging og økonomisystemer i retning av livskvalitet for alle som et felles samfunns mål. Det legges spesielt vekt på deltakelse, medborgerskap og et mellommenneskelig og relasjonelt ansvar for å «ikke etterlate noen». Med andre ord er det viktig å bidra til løftet om sosial inkludering og menneskerettigheter som danner grunnlaget for FNs 17 bærekraftsmål.

Hva betyr det i praksis? Norema Hertz, en av verdens fremste eksperter på økonomisk globalisering – har gjennom boken “Ensomhetens århundre” satt ord på dette på følgende måte: “For å håndtere de utfordringene må vi lære å utfordre etablerte sannheter, å omdefinere vår samfunnsrolle fra å bli tilskuer til å bli deltaker, fra å bli forbruker til å bli samfunnsborger, fra å være mottaker av støtte til å bli aktiv bidragsyter i samfunnet”.

Deltakelse og medborgerskap innebærer tilgang til likeverdig deltakelse i samfunnet, for å kunne påvirke beslutningen som angår oss og samfunnet vi er en del av. For å aktivt påvirke systemiske samfunnsutfordringer kreves innsikt og bevissthet i

årsakssammenhengene. I tillegg må det skapes plattformer der studenter aktivt kan bidra til å forme dagens samfunn i mikro- og makro-perspektiv.

Mattering

Fra fagmiljøene innen folkehelse trekkes modell for Mattering frem som en sentral teori for å bekjempe lav livskvalitet. Mattering peker mot at vi har et grunnleggende behov for å føle at vi har en verdi og kan bidra med noe som er verdifullt for andre. Dette er en gjensidighet. For at vi skal føle oss verdifulle trenger vi å føle at vi bidrar med noe som har betydning for andre. Og for å føle at vi har noe å bidra med trenger vi å føle oss verdifulle. Mattering er et grunnleggende behov vi har og en

forutsetning for å oppleve mening og tilhørighet. Å føle seg lite verdifull i relasjon til samfunnet fører til negative følelser og ensomhet. Et sosialt bærekraftig samfunn innebærer strukturer som bidrar til mattering for barn og unge.

ABC-metodikken – gjøre noe meningsfullt i felleskap med andre
ABC-metodikken (ACT, BELONG, COMMIT). Gjør noe aktivt, gjør noe sammen og gjør noe meningsfullt. Fokkehelsealliansen ved Krokstad fremmer dette som et sentralt verktøy for å skape mattering. Studentfrivilligheten er et godt eksempel på ABC i praksis.

Hva kjennetegner det moderne samfunn som skaper sosial bærekraft for unge?
Steinar Krokstad sitt bilde på hva som preger tidsånden i dag, kontra 60-/70-tallet.

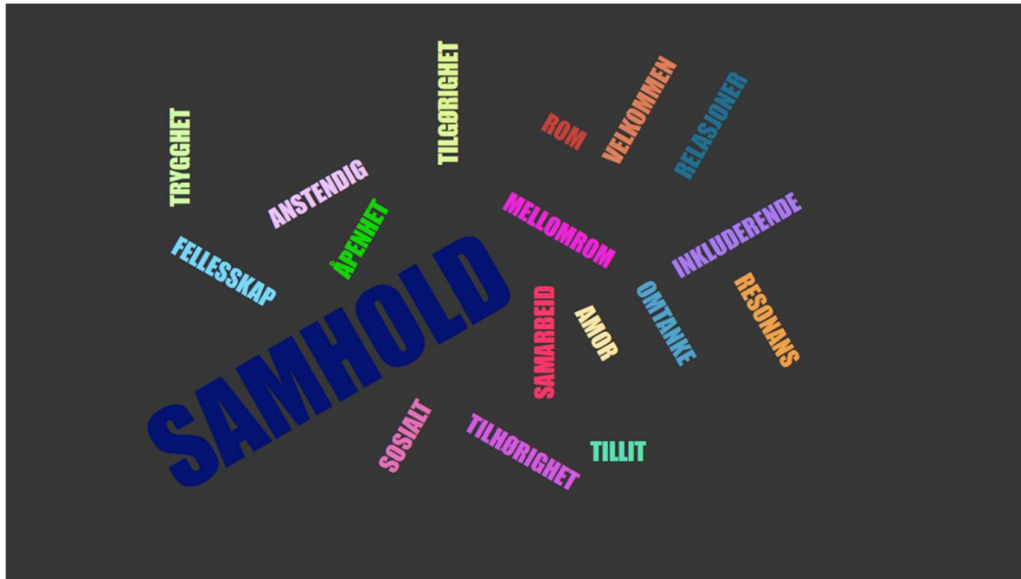
Tidsånden, holdninger og normer

Før

Nå

I oktober arrangerte Sit Labs Hackaton med tema sosial bærekraft for studenter. Mange studenter opplever symptom på lav livskvalitet, men få kjenner til sammenheng mellom samfunn og helse. På Hackatonet satte studenter og andre engasjerte borgere ord på hva de mener bør prege et moderne samfunn som skaper livskvalitet for unge:

“Hvis man tar utgangspunkt i hva det er som betyr mest for folk sin livskvalitet, så er det relasjonene man har, om at man opplever at man får gjøre noe meningsfylt, at man blir verdsatt for det mennesket man er, at man får rom og lov til å bidra med noe i samfunnet og overfor noen andre og at man blir anerkjent for det. Det handler også om å ha en reell mulighet til å ha et hjem, og tilgang til gode relasjoner. Og alle disse kvalitetene, de kan vi ikke svare på kun gjennom tjenester, vi må bygge disse verdiene på andre måter også.”
Sitat Dina von Heimburg – nestleder i folkehelsealliansen og med-leder i Nordisk senter for Sosial bærekraft og livskvalitet.

Studentinnovasjon

Aktivt medborgerskap og deltakelse for studenter gjennom sosialt entreprenørskap kan være et sterkt virkemiddel for å løse dagens og fremtidens komplekse problemer. Det styrker mulighet for demokratisk og sosial rettferdighet for studenter samtidig som det kan bidra til mattering og økt livskvalitet. Fra å være offer for samtiden, aktiveres studenter gjennom det sosiale entreprenørskapet til å bli klar over egen kraft og potensiale til å aktivt skape en bærekraftig fremtid og et bærekraftig samfunn, en fremtid de selv tror på og ønsker seg. Sosialt entreprenørskap kan foregå på flere nivåer i samfunnet. Et naturlig sted å skape slike plattformer er universitet og høyskoler. Næringslivet kan skape plattformer for studentinnovasjon. Like viktig er det i lokalmiljø og nabolag der livet leves. Sit Labs har gjennom hackatonet hentet inn kunnskap og innsikt fra studenter og andre aktive borgere for å teste ut studentboliger med system som har som mål å skape et microsammfunn med sosial bærekraft. Det er nå skapt piloter der Sit Labs i samarbeid med Møllenbergprosjektet og Study Trondheim vil teste ut å bruke en sosial entreprenørskapsplattform for å lage en bydelsslub på Møllenberg, der studenter gjennom aktivt borgerskap er delaktige i å skape inkluderende nabolag. Her ønsker vi også å se på muligheten for å påvirke de sosioøkonomiske forholdene som gjør det mulig for studenter å kunne bidra i et slikt arbeid gjennom å teste ut økonomiske virkemidler som en form for borgerlønn for aktivt borgerskap, eller andre former for tjenestebytter. Dette er eksempel

på måter vi både kan utvikle egne tjenester til å skape mattering og plattform for sosialt entreprenørskap, samtidig som vi aktiverer økosystemet til studenten for å lage plattformer ute i samfunnet.

Fremtidens studentsamskipnad?

Studentsamskipnaden blir utfordret fra flere hold. Vår rolle er viktigere enn noen gang. Kan fremtidens studentsamskipnad utforske og teste ut plattformer som kan ha en radikal effekt på studenters livskvalitet? Kan vi være en samfunnsaktør som skaper bevissthet og rom for studenters innovasjonskraft i samfunnet? Kan vi utvikle tjenester som skaper samhold og inkluderende fellesskap? Har vi kraft og mot til å være en pådriver for store samfunnsendringer som skaper sosial bærekraft?

Overordnet strategiprosess

Vi har tegnet en overordnet prosess, med faser og innhold i strategiarbeidet frem til sommeren 2023. Prosessen er delt inn i to ulike perspektiver:

1. strategiutvikling mot 2030 (revidering av nåværende strategi)

Her skal vi definere temaer i november og desember, der vi ønsker å involvere styret, Sit, studenter og økosystemet for øvrig, for å skape større innsikt sammen. I desember skal vi lage en involveringsprosess som tydelig viser hvem vi ønsker å involvere til de ulike temaene. Når vi har skapt nok innsikt innenfor de ulike temaene, er det tid for å lage ulike strategiske alternativer som vi skal utforske og vurdere sammen i Sit, med styret, studenter og viktige aktører i økosystemet. I styresamlingen 31.5-1.6 2023 vil styret beslutte strategisk veivalg for studentvelferden og Sit mot 2030.

2. implementering av nåværende strategi, Sit 2025.

Sit har siden høsten 2019 realisert strategien *Sit 2025*. Vi ønsker å ta med våre erfaringer av effektene av det vi realiserer, inn til strategiutviklings-prosessen. Det gir oss viktig læring og videre utviklingspotensial.

(Se vedlegg for lesbar versjon av strategiprosessen).

I henhold til prosessplanen skal involveringsplan lages i løpet av desember 2022.

Involveringen skal ses i lys av de temaer vi løfter i prosessen. Noen temaer vil kreve at vi

involverer bredt; både studenter og aktører i økosystemet, mens andre tema ikke trenger like bred involvering. Styret, studenter, Sit og våre nærmeste samarbeidsaktører i økosystemet (samskipnader, kommuner og utdannings-institusjoner) blir viktige å involvere gjennom prosessen.

Involvering av Velferdstinget

Allerede i styresamlingen i juni ble involvering av Velferdstinget adressert som et aksjonspunkt for strategiarbeidet fremover. Administrasjonen foreslår derfor at *Strategi Sit* legges inn som et (fast) punkt på agendaen i samarbeidsmøtene mellom Velferdstingets arbeidsutvalg (VT AU) og LG1 i Sit. Her vil Sit løfte temaer i strategiprosessen, der vi trenger studentenes (VT) stemme. I tillegg kan VT AU med innsikt i strategiprosessen, gi sine ønsker og behov til innspill på hvor de ønsker å bli involvert, og når de mener det er viktig å involvere Velferdstinget.

Diskusjon

Administrasjonen inviterte styret til refleksjon og innspill på

- kunnskapsdrevet utvikling med fokus på folkehelse og livskvalitet
- tolkning av vår visjon med bakgrunn i vår strategiske utfordring
- strategiprosessen frem til juni 2023

Saksbehandlere: Veronica Skjetlein, Gunn Ingeborg Stø og Audhild Kvam

Tilråding:

Styret diskuterte innspillene som kom fram i styremøtet og ber administrasjonen hensynta disse i det videre strategiske arbeidet i Sit.

Trondheim, 16. November 2023

Audhild Kvam

Vedlegg

Strategiprosess |2030